

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

MAKOSVÁSÁRHELYI KIR. UGYÉSZSÉG

ÉRK. 1909. JULIUS HÓ 11

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: **Dr. Weisz Ignác.**
Szerkesztő: **Győri Imre.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca. 64. sz. — Telefon: 177.

Kálvin János.

Írta: **pásztor.**

Brassó, július 6.

E napokban 100 milliónál több hívó ember hajtja meg az elismerés, a hálás tisztelet zászlaját egy férfi emléke előtt, az evangéliumi világosság, igazság és keresztyén szabadság törhetetlen bajnoka, a nagy reformátor Kálvin János előtt. — Száz meg száz nyelvű és fajú nép ezer meg ezer képviselőjének szíve egy érzésben dobban össze e nagy férfiú születése és működése helyén, a szabad Svájcnak dicsőséges küzdelmekben gazdag földjén, Genf városában.

Kálvin János születésének 400 esztendő fordulója indította utra e mindenféle nyelvű és fajú népeket; a Kálvintól nyert világosság, hit és keresztyén szabadság közös érzete teszi testvérekké az ott összeseregletteket és szenteli meg ünneplésüket.

Kálvin János 1509. július 10-én született Franciaországban, Pikárdia tartomány Noyon nevű városában. Alsó iskolái elvégzése után Párisban papi pályára készült, de atyja kívánságára jogi tanulmányokat folytat az orleans-i és a bourges-i akadémiákon. Nappalát a tudományos kutatásnak, de éjszakáiban mély tűzű szeme mélyen érző lelkét fanatikus erővel vonzza Isten dolgainak szemléletére, az evangélium tanulmányozására. Titkos, forrón égő vágyát csak szülei elvesztése után követhette. Pappá lesz és az evangélium igazságaitól ittasult lelke minden erejével ostromozza az egyház visszaéléseit, az együgyű hívők zsarolását és a hívők felett gyakorolt gyámság helyett a lelkiismereti szabadságot és az egyéni felelősséget hangsúlyozza.

Eszméire azonban rossz idők jáltak, a régi rendszer hívei a féltve őrzött együgyűség busás kamatait nem engedték ki egykönnyen, irtó háborút

indítottak minden ujítás ellen. — Így történt, hogy Kálvin magasztos elveit csak hosszas bujdosás után plántálhatta el Genfben és itt is nagy harcok árán; ahonnan aztán rohamosan ejtette foglyul a gondolkozni akaró lelkeket Svájc határain túl Skótszágba, Hollandiába, Angliába, Francia- és Németországban és 1550-től kezdve hazánkban is. Majd szállt a tengeren az „új világba“, különösen Észak-Amerikába. Napjainkban pedig rohamosan hódít Kinában, Japánban. És terjed Afrikában, Ausztráliában is. A „szent“ Rómától el a legvadabb vidékig, ma mindenütt élnek kálvinisták.

Az evangélium igazságainak meggyőző magyarázata, az isteni végzésbe (praedestináció) vetett tántoríthatatlan hite, sziklaszilárd jelleme, puritán, tiszta élete lebilincselőleg hatott mindenre, aki közelébe férhetett; de hogy nyelv és fajkülömbiség nélkül minden nép örömmel üdvözölte tanításait, hogy minden országot, mely többségével hive lett, átalakította, szabaddá, nagygyá tette: annak a „hiten“ kívül valami más oka is kell legyen!

Igazolásul vessünk egy tekintetet a tényérnyi, de szabad Svájcra, a hatalmas Angliára és a bámulatba ejtő Egyesült-Államokra, melyek a kálvinizmust befogadták, és gondoljuk mellé Franciaországot, Olaszországot, Spanyolországot, melyek elzárkóztak előle.

Kétségtelen befolyt erre a Kálvin egyéniségében megnyilvánult sziklaszilárd akaraterő, az általa védett lelkiismereti szabadság és egyéni felelősség hangsúlyozása, de felette nagy ható erő volt erre nézve Kálvinnak az egyházról és az államról alkotott fogalma és az e kettő között létesített áldásos viszony.

Míg Kálvin előtt a közép-korban általános volt az a felfogás, hogy az államhatalom a sátán szolgája és egyedül csak az egyház Isten szolgája,

miért a fejedelmességek hatalmuk gyakorlását csak az egyháztól nyerhették és csak addig, míg ezt szolgálták: addig Kálvin szerint minden hatalmaság Istentől van a népek vezetésére és boldogítására. Az egyház kötelessége a hívők nevelése, boldogítása, az államnak meg kötelessége az egyházat e munkájában segíteni. Egyik sincs a másik ellen, hanem egyik a másikért.

Szabad az állam az országot fejlesztő, a népeket boldogító munkájában és szabad az egyház a hívei üdvössége gyakorlásának missziójában.

Igy fejlődtek ki a szabad, nemzeti államok és bennük a szabad, nemzeti egyházak. Mind a kettő a népek felvilágosítására, anyagi és erkölcsi jólétének felvirágoztatására, boldogítására.

Gondoljuk csak meg, hogy a mohácsi vész után egy pár évtizeddel ez a szabadság és függetlenség érzete micsoda hódítást tudott biztosítani hazánkban és a kálvinizmusnak és mivé tudta volna tenni ezt az akkor 3 részre darabolt országot ez eszmévilág, ha a Habsburgok hatalmi érdekével szövetkezett vallási érdek útját nem állja a szabad, nemzeti állam kialakulásának, az egységes magyar nemzet boldogulásának.

A kálvinizmustól várható hatást szépen fejezi ki az az allegorikus kép, melyet Szenczi Molnár Albert a Kálvin keresztyén vallás alapvonalai „Institutio christianae religionis“ című hatalmas munkája magyar kiadása címlapján ábrázoltatott 1624-ben: a középen baráti jobbot szorító két szárnyas kéz jelenti a politikailag és valóságilag meg hasonlott magyar nemzet két felének kibékülését; a két kéz azt a messze világító kormánypalcát szorítja, amely azt az igazságot érvényesíti, amelyet az „Institutióból“ megismerhetők evangélium szövétnéke írnyit, a gyors és becsületes kereske-

Transsylvania étterem és Kávéház.

(A régi posta helyiségeiben.)

Elegánsan berendezve és minden kényelemmel ellátva. — Valódi szénaverősi és bolkáci borok. — Asztaltársaságok, bankettek és lakodalmak részére alkalmas helyiségek. (1771) Figyelemes kiszolgálás!

Am Weisz

delem és a két felől kinyuló bőségszarvából omló földmivelés áldásai jelképezik azt a hatást, melyet az „Institutió” becsületes, szorgalmas, munkás egyének képzése által közgazdaságilag fog eredményezni; a lábaival a bőségszarvak áldásaira támaszkodó, vágató Pegazus pedig azt hogy a nemzet anyagi jólétén fog felépülni a költészet, művészet, tudomány. S hogy mindez a keresztyén vallásból és az evangéliumi igazhitből következend: annak jelképéül az egész kép központján ott van egy nyitott könyv s rajta tisztán olvasható betűkkel: „Institutió christianae religionis.”

Ime az örök igazság egy allegorikus képben. A vallás áthatja, meg-nemesíti és megszenteli az egész életet és annak viszonyát. Az igaz keresztyénség a nemzeti életnek és nagyságnak is egyedüli biztosítója.

Falusi nyaralók.*

Irta: dr. Herrmann Antal,

*Ezen közleményt az író, dr. Herrmann Antal, lapunk kiváló munkatársának engedelmével az Erdélyi ma hozzánk érkezett számából vesszük át,

Brassó, július 8.

Feketehalom, barcasági szász község, pompás fürdőt csinált erdejében és ott vilálat épít városi nyaralók számára. Több szász faluban már régóta sok városi család igen kellemesen és olcsón tölti a nyarat. Van ott kényelmes hideg fürdő, jó és szolid vendéglő, mértőföldnyi sétautak. És van tisztességtudó csendes lakósság. Nagy haszna van a falunak az idegenekből. Pedig e faluk többnyire a síkon terülnek el és rendesen csak gondos fásítással és uttestcsinálással juthatnak el az erdőhöz, a hegyhez.

Hogy a főváros környékén lévő nagy

népes községek gyarapodásuk jó részét a budapesti kirándulónak és nyaralónak köszönik, közismert és természetes.

Erdély és különösen a Székelyföld sok községét a természet egyenesen arra predesztinálta, hogy turisták célja, nyaralók menedéke legyen. De az emberek nem tesznek semmit ennek érdekében. Egy pár falut, melynek ismertebb ásványvize van, kineveztek híres gyógyfürdőknek. De a természetadta pompás vize és levegőn kívül alig van benne egyéb gyógyító. Rend, kényelem, csend, tisztaság, ellátás stb. nincs, de van drágaság, zaj és duhajkodás.

A legtöbb városi embernek nyáron nem gyógyfürdőre van szüksége, hanem jó levegőjű csendes helyre, ahol családjával szerény és nem drága kényelemben megpihenhessen. Számtalan ilyen helyünk van, amelyek a visszavonult kellemes pihenésre alkalmasabbak, mint a drága, zajos, fényűző gyógyfürdők. De a lakosság nem tesz semmit, hogy a faluk nyaraló helyekké váljanak.

Mit kellene tenni? Nem sok és nem nehéz. Tudatosság, jóakarát, egyetértés kell hozzá. Egy kis munka és egy kis áldozatkészség. És olyan dolgok, amelyekre akkor is szükség volna, ha nincsenek idegen nyaralók.

A faluban egy kis rend, tisztaság és csín, Legalább az erdőhöz közeli falurészbe járható utak, az erdő felé és a házsorok előtt itt-ott pihenő paddal. Egy-két ház csinosabb szobájának idegenek számára való berendezése. Egy-két tiszta ágy, friss szalmából, varrottással szőttessel letakarva. Nehány kisebb párna házi vászon héjjal. Egy egyszerű tágas almárium. Az ablakon szőttess függöny, az ablakban egy-két cserép muskátli. Az udvar elején, a szoba ablaka előtt egy kis pázsiton néhány fa vagy kis lugas alatt egy pad. Kész a nyaraló. Ha hátul még kert van s a végen talán patak, az éppen paradicsom. Persze még egyéb is kell. Alkalom arra, hogy a nyaraló könnyen kaphasson tejet, vaját, tojást, kenyeret, főzeléket, majorságot stb. Ezt ugyanis a maga számára is elő kell állítania a jóra való gazdának és gazdasszonynak. Nagy haszon, ha mindjárt

a háznál érkecsitheti teljes árban és nem kell a tej-, tojás-, tyukszedőnek elvesztegetni vagy vele piacot ülni vagy várost járni.

De hogyan talál az ilyen csendes, szerény, idillikus helyre a pihenni vágyó városi ember?

Egyszerű dolog ez. A tanító írja meg az újságba, hogy itt és itt, ilyen és ilyen helyen, ezért és ezért az emberséges árért tisztességes családok békességben tölthetik a nyarat. Vannak humánus újságok, amelyek ingyen közlik az efajta hirdást. És ha bele is kerülne a vaj egy koronába, azt összeadhatják az érdekelt gazdák. A tanítónak hisz a közönség. De a tanító jót is áll aztán azért, hogy amit ő hirdetett, az nem hazug reklám, nem modern humbug.

Ahogy én ismerem a magyar nagy városok intelligens családait, Stájerország és Tirol helyett szívesen elmennének nyaralni az ilyen helyekre, ha volnának ilyenek és tudnának róla. Összebeszélnének a jó ismerősök és egész kis telepet foglalnának el így egy ilyen kies fekvésű, békés, csendes lakósságu faluban.

Persze még néhány dolog kellene ahhoz, hogy az ilyen helyből valóságos nyaraló legyen. Hogy mi kell még, azt könnyű lesz megtudni. Megmondják majd a nyaralók. És maguktól is rájönnek majd a falu bölcs vezetői és okos gazdái.

Mi haszna volna az ilyen nyaralásnak? Először, hogy a magyar közönség megszokná itthon nyaralni. Aztán szép summa idegen pénz ragadna így egy-egy faluban, és az idegenek igényei lassanként rendet, tisztaságot, csint teremtenének az egész faluban. És fokoznák a termelési kedvet és képességet élelmi cikkekben, házi ipari termékekben ott. És terjedne az illetudás, a műveltség. Bizony jó hatása volna az ilyen idegen nyári invázióknak! Attól talán nem kellene félni, hogy a falu népe talán arra vetemedné, hogy utánozza, majmolja a városi nyaralók életmódját, fényűzését, vagy esetleg laza erkölcsöt. Az egyszerű falusi paraszt sorba kívánczoknak éppen az az észszerű törekvésük, hogy egy időre meneküljenek a város nagy igényeitől. Meg fogják becsülni a

Utolsó levél.

III.

Irta: Laczku J.

Édes apám!

akikről ti valaha arra tanítottatok, hogy az „enyémek”, távol és idegeneknek érzem azokat tőlem. Te egyedül fogsz engem megérteni, mert úgy érzem: a szívem vérével irok neked. Hogy átérzed te is, miért tettem így, miért kellett így tennem.

Írásomon kérlek ne csodálkozz. Még néhány napja, mikor velem beszélél, gyermekkel beszélél. Ma más vagyok. Ma szeretném mindenkinek kikiáltani diadalmasan a bennem megindult életet: asszony vagyok.

Persze, a te világodban nincsenek ilyen asszonyok. Ti az embereket két részre osztottátok: gazdagokra és nem gazdagokra, helyesen: nem emberekre. És a leány az valami átmeneti állapot a jó férjhezmenés felé. A leányok, a ti leányaitok mást nem tudnak, csak ezt. De ezt azután jól tudják. Ugyebár édes apám hófehér, tiszta

gyermek voltam, mikor férjhez adtatok. A férjemet azelőtt nem láttam, nem ismertem. Ti gondoltátok ki az egész dolgot, ti intéztétek el. Nekem nem mondtatok semmit. Ennyit se: gyermek rólad van szó. Téged adunk el. Eladod-e magad?

Hanem ehelyett selyem ruhába öltöztettetek. Karjaimon, nyakamon gyémánt ragyogott. Én azt hittem: hóferkét játszunk. Aludni kell és álmodni. Azután egy utálatos ember sugdosott a fülembe sok undok, kiálthatatlan dolgot. Nem hallottam mit, hiszen álmodtam. De azért olykor homályosan derengett valami előttem. Vártam — valamire.

És azóta már egy év elmúlt. Egy gonosz álom.

Egyszerre reám süttött az aranyszínű, forró, havasi napsugár. Fölbredtem. Tavasszal, májusban: egy gyönyörű délután.

Asszony lettem, szerelmes vagyok. Eljött, akit sejtettem, akire vártam. Olyan lassan jött, lágyan, csendesen, nem is vettem észre. Benne volt a tavasz szépségében. Hallottam a madárcsicsergésben. Az elhaló

szélsóhajban. Illatos virág közül jött felém, kezemet megfogta, szemembe nézett. És... fölbredtem. Szerelmes vagyok. Talán Stael asszony jobban meg tudná ezt veled értetni: a szerelem férfinak epizód, a nőnek élete története.

Körülnézek még egyszer a szobában, melyben álmodtam ezt a hosszú évet. Egy kicsiny ágyat látok benne. Oda megyek, félrehúzom függönyeit. Benne egy kis Murilló angyalfő mosolyog felém ibolyaszínű szemekkel. Félresimitom márvány homlokáról aranyfürtjeit, föléhajolok, átölelem. Meg akarom csókolni piciny, vérpiros ajkait.

És ekkor eszembe jut valami. Ugy homályosan emlékszem rá, e gyerekről azt mondják az enyém. És azt is mondják: e gyermek anyja én vagyok.

E gondolatra önkénytelenül megrázodom. Kétségbeesésemben sikoltani szeretnék. Nem bírok.

Egy vágató kocsí áll meg a kapu előtt. Valaki rohanva jön fel a lépcsőn. Egészen hátra, kitarul az ajtó, hallom szerelmesen édesen hívó szavát. Megyek...

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Szinház.

Brassó, július 8.

Brassói színház.

Pénteken, 1909. július hó 9-én:

Mária Magdolna.

Szomorujáték 3 felv.

Pénztárnyitás 7 órákor. — Kezdeté 8 órákor

Heti műsor:

Szombaton: Ujdonságul először: A fuzsitus kisasszony.

Vasárnap d. u.: Félhelyárakkal: A vasgyáros.

„este: Ocskay brigadéros.

Hétfőn: Fuzsitus kisasszony.

Kedden: Hornyai Ilonka vendégfelléptével; Gül Baba.

A „Fuzsitus kisasszony” premierje szombaton lesz. — Pompás, mulattató szövegét Steark William, és szép fülbemászó zenéjét pedig Ziehrer Károly, — több szép zenéjü s nagy sikerű operettek, (—Svihákok) — szerzője írta. — A darab szereposztása a következő: Rosette — (cinszerep) — Zsigmondy Anna, — Andre Claire festő — Magyari Lajos, — Susanne — Nagy Aranka, — Meline — Faragó, — Mathilde — Vágóné Margit, — Fredy — Szomori Miklós, — Rombeau — Bartha, — Beriner — Barics, — Gaston — Burányi Ferencz, — Dubois — Ujvári Lajos, Lola — Lugosi Irén, — Mimi — Zsigmondy Böske, — Charlotte — Révi Vilma.

A vasgyáros. Ohnet György nagyhatású és általánosan kedvelt színműve került színre vasárnap délután félhelyárakkal. A darab főszereplői: Claire — Fái Flóra, — Derblay — Komjáthy, — Susanne — Lugosi Irén, — Athenais — Sz. Rosos Gizella, — Beaulieu márkiné — Bodroghy Lina, — Bligny herceg — Majthényi, — Octáv — Bársony, — Moulinet — Faragó, — Bachelieu Bartha lesznek.

A komédiás. Magyari Lajos Kassán nagy sikert aratott színművének most jelent meg a II. kiadása. Kapható 70 fillérért az összes jegyzedőknél.

REGÉNY-CSARNOK.

Többet ésszel, mint erővel.

Írta:

Manohen Mariska.

3.

Kató hirtelen letette a levelet. Ez a hang egy kissé szemtelennek tűnt föl előtte. Egy pillanatra gondolkodott; talán egy kicsit haragudott is az urára, hogy ilyen levelet ad neki elolvasás végett. De nem sokára megnyugodott. Végre Ernő nem tudhatta, micsoda ostobaságok vannak bele írva. Aztán csak nem lesz féltékeny arra az asszonyra, akinek valamikor régen udvarolt az ura. Hogy az a hölgy még most is szerelmes, arról Ernő nem tehet. Egy okos asszony csak nem veti szemére férje urának mindazt, mit legénykorában elkövetett.

Mosolyogva rakta össze a levélkéket, és mikor Gáthy Ernő arra kérte, hogy legyen szives és válaszoljon az ő nevében, mert neki ehhez se türelme, se ideje, se

kedve nincs, Kató végtelen szerelemmel ugrott az ura nyakába, és megsimogatta szép fekete fejét; valami nagyot akart mondani, de meggondolta s azt kérdezte:

— Maga nem is kíváncsi a levelekre?

Ernő úgy nézett a feleségére, hogy Katónak megremegett a szíve:

— Nem vagyok kíváncsi, kicsi feleségem — hanem nagyon éhes vagyok!

Kató másnap megírta a leveleket. Különösen a tanácsosnénak olyat, hogy saját maga is elpirult.

„Egyetlenem. Cicám! Igaza van.

A feleségem valóságos szörnyeteg. Féltékeny! Látja, szép Asszonyom, jobb lett volna Maga mellett. De hiába, ez már így van. Azért nem feledkezem el Magáról. Ott vagyok csöndes szobájában és ölelem fejét és csókolom hullámos haját! A Maga imádata bátorságot ad és én megpróbálok küzdeni érte. És jöjjön el a színházba, hadd gyönyörködjem szépségében. A feleségem úgy se lesz ott. Azt hiszem legközelebb elvállak tőle — olyan unalmas egy asszony...”

Körülbelül még egy oldalt írt Kató, azután nevetve, vidáman, mint ki valami huncutságot csinált, postára küldte a levelet a többivel együtt.

Szegény Gáthy Ernő ugyancsak nagyot nézett, midőn másnap zsufolásig megtelt a színház s asszonyok meg leányok valóságos virágosót zudítottak a nyakába. A tanácsosné pedig hivatalosan meginvitálta Gáthy Ernőt és nejét a holnapi estélyére.

— Elmenjünk? — kérde feleségétől.

— Miért ne? Na hallja kis uram, csak nem utasítjuk vissza.

— Igaza van kis Kató, hanem tudja — az az asszony...

— Az az asszony? — kérde sürgetve Kató.

— Egy kicsit olyan különös.

— Ernő, maga szerelmes abba a nőbe — szölt Kató, s tette magát, hogy kétségbe van esve, rémülten tekintett az urára.

Ernő nem azért színész, hogy elpiruljon, és nem azért szereti a feleségét, hogy megharagudjék, tehát megfogta szépen az asszonyka kezét, szemébe nézett, talán meg is csókolta, igazán nem tudom, mert olyan hirtelen ment az egész, s csak annyi mondott:

— Kis csacsim!

De ebben a két szóban benne volt minden szeretete.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. július 8.)

A kormány ujrabemutatkozása.

A hivatalos lap mai száma közli a koalíciós kormány tagjainak újra-kinevezését.

A kormány tagjai holnap este tartják első tanácskozásukat s ugyancsak holnap este ülnek össze tanácskozásra az egyes pártok is, hogy kijelöljék szónokaikat a szombati ülésre, amelyen az újra-kinevezett kormány bemutatkozik.

Az ülésen napirend előtt Justh Gyula a ház nevében üdvözölni fogja a kormányt, amelynek álláspontját és programját, amelynek alapján kine-

vezése megtörtént, Wekerle fogja hosszabb beszédben ismertetni a házzal.

A pártok szónokai kiszivárgott hírek szerint a következők lesznek:

Függetlenségipárt: Hoitsy Pál,

Alkotmánypárt: Széll Kálmán,

Néppárt: Rakovszky István,

Nemzetiségi: Mihályi Tivadar,

Balpárt: Szappanos István,

Horvátok: Supilló.

A néppárt szónoka, Rakovszky éles támadásban fogja részesíteni a kormányt, amelyre Hoitsy Pál fog a párt nevében válaszolni.

Holló Lajos ma meglátogatta Kosuthot és hosszasan tanácskozott vele a Néppárt ellenséges magatartását illetőleg.

A balatoni vasut megnyitása

A balatoni vasutat ma nyitotta meg a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Sztéryni József.

Az államtitkárt az egész vonalon nagy ünnepségekkel fogadták. Balatonfüreden a hercegprimás látta vendégül Sztérynit nagy számu kíséretével egyetemben.

A trónörökös pár Sinajában.

Bécsből táviratozzák: Ferencz Ferdinánd különvonata holnap délután indul el Bécsből Sinaja felé.

A milliós végrendelet hamisítás.

A losonci végrendelet hamisítás ügyében a panaszosokat az ügyészség elutasította, mert a bécsi szakértő véleményét nem tartotta mérvadónak a hamisítás megállapíthatása tekintetében. Wohl Aladárnak záralá helyezett ingóit a zár alól feloldották.

Külföldön letartóztatott magyar mágnás.

Östendéből jelentik, hogy ott többrendbeli csalás miatt letartóztatták gr. Festetich Andort, az ismert mágnás szélhámost.

Forradalom Kolumbiában.

New-Yorkból jelentik, hogy Kolumbiában kiűtött a forradalom. Az összes csapatok fellázadtak.

Irodának alkalmas

2 szép, világos udvari szoba, a Kapu-utcában f. é. október 1-től

k i a d ó.

Cim a kiadóhivatalban. — — — —

népies berendezést, mely az ujság ingerével is hat. Inkább ők fognak közeledni a falusi erkölcsökhöz.

Nem lehetetlen, hogy a tulzó finnyaság elleni egészséges reakcióképpen divatba jön a falu. Ez nagyon üdvös volna mind a két félre nézve.

Hát az is elképzelhető, hogy egy-egy előkelő székelő ur, aki rég elszakadt a pártól, kinek ősi kuriája elhagyottan kong a félreeső faluban, vagy korcsmává vedlett, megemlékezik elfeledett szülőhelyéről, visszamegy oda, kitatarozza az ősi fészket, oda jár családjával nyaralni. És fölélednek gyermekkori emlékek, a szülőföld iránti ösztön, a természet szeretete, a nyugalom vágya, és egészen visszatér az ősök hajlékába és a busás nyugdíjból visszaszerez egyet-mást a nemzetség avitikus birtokából és végre a családi kriptába viteti magát örök nyugalomra.

Oh milyen nagy jelentőségű volna az ilyen visszatelepedés, az ilyen hazaköltözés, a székelység anyagi, erkölcsi és szellemi hanyatlásának megállításában.

Kétségtelen, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület, az erdélyi magyarság e lelkes örszeme, készséggel támogatná ezeket a törekvéseket, melyek annyira beleillenek nemzetmentő nagy hivatásának keretébe.

HIREK.

Brassó, július 8.

— A róm. kath. egyház köréből.

Kende Széver róm. kath. segédlelkészt Kolozsvárra hittanárnak, Zombory László káplánt pedig a gyulafehérvári püspöki udvarhoz helyezték át. Helyükbe kinevezték Rill Albertet és Rónay Aurél berecki káplánt.

— **A brassói gyermeknap anyagi eredménye.** A folyó évi június hó 4-én megtartott gyermeknap végleges elszámolásának végső eredményeiről ma kaptuk meg a Gyermekvédő Liga helyi bizottságának vezetőségétől az adatokat. Ezek szerint befolyt: Urnagyüjtés útján 1210 kor 91 fill.; a kabaré előadás jövedelme 837 korona; a kereskedők adakozása 458 kor. 60 fill.; egyéb bevételek 100 kor. 49 fill. A bevétel összege tehát 2607 kor. 87 fill. Ezzel szemben fennáll 252 kor. 32 fill. kiadás, A gyermeknap tiszta jövedelme tehát 2354. kor 68 fillér, a tavalyi 1644 kor. 35 fillérrel szemben.

— A bűnügyi osztály telefonja.

Tegnap reggeli lapunkban „A rendőrségi mizériákról” cím alatt reá mutattunk arra a lehetetlen állapotra, hogy a brassói rendőrség legfontosabb osztályának, a bűnügyi osztálynak nincsen telefonja. Ezen hírünkkel kapcsolatban ma a legilletékesebb helyről felkértek bennünket annak a kijelentésére, hogy a bűnügyi osztálynak azért nincs telefonja, mert ezt eddig nem is kérte. Szóval mihelyst kéri, azonnal meg is fogja kapni. Készséggel és örömmel fogadjuk el magyarázatul e kijelentést, amely magában rejti a mi tegnapi sorainkban szemeink előtt lebegő eredmény elérését, miután értesüléseink szerint a bűnügyi hivatal megfogja ragadni a kínáló alkalmat és kérni fogja a telefonot.

— **Olariu vagy Hamzsea?** Karánsebesről jelentik a Kel. Ért.-nek: Muszta Filáret archimandrita, akit Metianu metropolita a püspökválasztás vezetésével megbízott, tegnap küldötte szét a meghívókat a püspökválasztó szinodus tagjainak. A választás

hétfőn, július hó 12-én délelőtt 10 órakor lesz a karánsebesi gör. kel. székesegyházban. — A „Tribuna” mai számában feltűnő betűkkel azt írja, hogy biztos tudomása van arról, hogy Apponyi kultuszminiszter egy főtisztviselőjét leküldte Nagyszebenbe Metianu metropolitához azzal az ígérettel, hogy a miniszter kész visszavonni a hittantanítás tárgyában kiadott rendeletét, ha a metropolita ennek fejében befolyásával oda hat, hogy karánsebesi püspökké oly főpap választassék, ki a kormány bizalmát is bírja és aki garanciát nyújt arra, hogy nem fog politikával foglalkozni. — A püspökségre eddig két komoly jelölt van: Olariu és Hamzsea archimandriták. A legutóbbi napokban a nemzeti párt részéről Badescu archimandrita jelöltségét forszírozzák. Badescu ellen a kultuszminiszter annak idején fegyelmi vizsgálatot indított, de a püspöki zsinat az ellene indított vád alól felmentette.

— **Kivándorlásra csábító hirdetmények elkobzása.** A kereskedelmi miniszter a következő rendeletet intézte az összes postahivatalokhoz: Tudomásomra jutott, hogy újabban különösen Misler F. kivándorlást közvetítő, brémai cég küld nagyobb mennyiségben kivándorlásra csábító hirdetményeket Magyarországra. Az 1906 évi november hó 20-án 81,383 szám alatt kelt rendeletem kapcsán felhívom ennél fogva a kir. postahivatalokat, hogy a kivándorlást tárgyaló hirdetményeket tartalmazó postai küldeményekre legyenek különös figyelemmel, annál is inkább, mert tapasztalat szerint a külföldi kivándorlási ügynökök újabban mind több ily hirdetménnyel árasztják el az országot. A hivatalok ezeket a nyomtatványokat kezeljék a vonatkozó szabályoknak megfelelően.

— **A magyar orvosok és román orvosok memoranduma.** A „Tribuna” azt írja, hogy a magyar orvosegyület válaszlíni készül a román orvosok memorandumára. Kérdést intéztünk ez iránt dr. Blaskovics Lászlóhoz, a magyar orvosegyület titkárához, akitől azt a választ kaptuk, hogy a nevezett lap hire teljesen alaptalan. Az egyesület a dologgal egyáltalában nem foglalkozott és nem is tartja érdemesnek, hogy a memorandumban foglalt üres vádakra reflektáljon.

— **A titokzatos garázdálkodók.** Csak nemrég adtunk hírt arról, hogy egy virágkedvelő (?) ember egyes kertekben a rózsákat elpusztította. E kultusznak úgy látszik művelői is akadtak, akik most már nemcsak a rózsák ellen, hanem mindenféle és fajta virág ellen megindították a pusztító hadjáratot — A héten minden éjjelre esik egy-egy ilyen fajta kiruccanás. Hétfőn a Hosszu-utca egyik kertjének összes virágait kitépték és szétszórva hagyták a helyszínen... Kedden éjjel pedig egy öreg szász asszonynak keservesen összehordott szénaboglyáját szórták szét a kertjében, teleaggatva szénával a gyümölcsös fákat. A legérdekesebb eset a szerdáról csütörtökre virradó éjszakán történt. A Hosszu-utca 49 szám alatti kertben nemcsak, hogy a virágokat tépték ki, hanem a bezárt kerti lugasba is betörték s egy ott álló szekrénybe zárt fehérneműket szétszórták, a butorokat kihordták a kert közepére, s aztán elillantak. — A titokzatos garázdálkodókra felhívjuk a rendőrség figyelmét.

— **A honvédhuszárok új mentéje.** A hadvezetőség minthacsak egy komoly ütközetre készülne, a katonaságnak elégszen egyenruházatát a célszerűvel cseréli fel. Mint értesülünk, most a honvédhuszárok kerül a sor, akik új mentét kapnak mégpedig alakra és szabásra teljesen hasonlót a mostanihoz (hosszabb, hátul hasított alsórész, felhajtó prémgallér) csak hogy a fehér prém helyett fekete fogja díszíteni. Örülünk a fekete prémnek, mert sok tekintetben célszerűbb a fehérnél, de azért sajnáljuk a fehér

prémet, mert bizony nagyon szép volt az, ha valóban fehér volt.

— **Felhívás.** Brassóvármegye kir. tanfelügyelősége a következő felhívást teszi közre: A magyar országos tűzoltó-szövetség f. évi augusztus 2-től aug. hó 19-ig bezárólag Budapesten a XVIII. országos tűzoltó-szaktanfolyamot rendezni. Ezen szaktanfolyam hallgatója lehet minden 18—24 éves feddhetetlen előéletű férfi. A szaktanfolyamra felvehető hallgatók száma 50-ben van megállapítva. A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1909. évi július 10-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt. E jelentkezés a magyar országos tűzoltó-szövetséghez (Budapest, VII. Rákóczi-ut. 38) intézendő. A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a gyakorlatokon, mint szolgálatban a szabályszerinti egyenruhát tartoznak viselni s beruházásuk és felszerelésük céljából aug. hó 1-én d. u. kell a budapesti tűzoltó-laktanyában (VIII. Kun-utca 2 sz.) személyesen jelentkezniök. A jelentkező tartozik az őt kiküldő hatóság, testület, vállalat, vagy magán személy által kiállított s kiküldését igazoló bizonyítványát bemutatni, amelyen egyúttal az is felemlítendő, hogy a jelentkező a kiküldő részéről részesül-e anyagi támogatásban s mily összegű az? A kik a tanfolyamot végig hallgatják, látogatási igazolványt kapnak, mely arra nyújt jogot, hogy egy évi újabb tűzoltói gyakorlat után képesítő tiszti vizsgálatra jelentkezhetnek s ennek sikeres letétele esetén képesítő bizonyítványt kapnak, melyben bennfoglaltatik, hogy az illető tiszti minősítést nyert. Tandíjat és beiratási díjat senki sem fizet. A magyar országos tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó testületek tagjai részére 6 egyenkint, 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az illetékes tűzoltó parancsnokság útján legkésőbbben folyó évi július hó 10-ig nyújtandók be a magy. orsz. tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Budapest, VII. Rákóczi-ut. 38.) Érdeklődőknek bővebb és részletesebb információt ad az elnökség.

— **A magyarországi román kultúregylet központi bizottsága** tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az egyesület évi nagygyűlését Nagyszebenben fogják megtartani f. évi október 12 és 13-án.

— **Lefoglalt román könyvek.** A „Lupta” című román napilap előfizetői részére jutalmul román könyveket hozott Bukarestből. A budapesti rendőrség ezeket a könyveket lefoglalta azzal az indoklással, hogy dákorumán tartalmuk. A Lupta a lefoglalást megfellebbezte és most öt hónap után a belügyminiszter a lefoglalást feloldotta és a szerkesztőség rendelkezésére bocsátotta a könyveket. A Lupta a könyveket vonakozott átvenni és kártérítési pórtindított a kincstár ellen.

— **Bahmüller Frigyes** helybeli nagy és jó hírnevű cipőáruházának mai lapunkhoz csatolt mellékletére felhívjuk t. olvasónik figyelmét. —1846—

— **Tarcsi Pál** elvállal mindennemű butorcsomagolást. Található a Magyar Polgári Kör helyiségében, Kapu-utca 48. sz. a

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE:
házhöz hordna. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet. Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Egy elegáns matt hálószoba berendezés új állapotban eladó.
Hosszu-utca 127 sz. alatt.

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
— gyógyszerháza —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatása:

Vénus crême	1 tégely	— 80 f
Vénus szappan	1 darab	— 60 f
Vénus poudert	1 doboz	1 20 f
Petrolina hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásványvizekben, parfümökben és gummiárúkbán.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányú minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák, arany- és szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szóllósy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 drb brassói látképes levelezőlap

reggyesen csak 30 fillér * színezve reggyesen 70 fillér

Képes levelezőlap ajándékok, művészkártyák, tájképek, festő-műtárak a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhetők be.

Eredeti SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23 sz.
Csak a védjeggyel!

Nem kisebb ember, mint a miniszterelnök orvosa Prof. Dr. Kuzmik mondja bizonylatában, hogy: „bármely francia gyártmánnyal vetekedhetik” a

Dr. KENYERES-féle

GYÓGY-COGNAC

Kapható az ország minden előkelőbb kereskedésében ahol még nem, direkt (postán is) a gyárból.

$\frac{1}{1}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{35}{100}$ és $\frac{3}{10}$ literes, palackokban.

Silány utánzatoktól csak az véd meg, ha határozottan Dr. Kenyeres-félét kérünk.

Két 1 lit. eredeti palack postautánvétellel az országban bárhová bérmentve 16 kor.

Kenyeres Károly, Brassó.

Cs. és kir. orsz. szab. szeszfinomító, cognac, rum

és liqueur-gyár, Erdélyi szeszkülönlegességek és a

Dr. Kenyeres, orvos-féle gyógy-cognac, gyógyfűkeserű és sós-borszesz gyára. Alapítattott 1865.

A ki jó villásreggelit és egy jó pohár erdélyi bort vagy frissen csapolt sört akar inni, az jöjjön a tanácssházi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelytel

Legszebb!!
Legolcsóbb

képeslevelezőlapok

csak a

BRASSÓI LAPOK-nál
Kapu-utca 64. sz. a. kapható

„A régi Tanácsházban”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)

A „Fehér kaka”-hoz
címezett borkimérésben állandóan raktáron vannak.
Kapu-u. 20. sz. a.

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.

A város és vidék közönségének találkozó helye. Kényelmes, tiszta szobák. Gyönyörű tánc- és étterem. Kitűnő konyha. Valódi jó italok. Pontos kiszolgálás. Omnibusz a vasutállomásonál. Whynanek József, szállodás.

Első brassói
mű és borotva homorúköszörülő
Nagy raktár
finom acélárúkbán.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 16.

Pásztori Sándor

sodronyszövet-fonat kertkerítés és ruganyos acél-sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai

posztógyára, BRASSÓ.

Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.

Ajánlja saját készítményeit, mindenféle posztókban és flanellekben.

Foith György és Tarsa

kötőgyár, rövid- és szövő-áru üzlet

nagyban és kicsinyben

Kapu-utca 24. sz.

Saját gyártmányú kötött-áru. Mindenféle harisnya és triko-áru olcsón és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek

Wetzel Otto

BRASSÓ.

Weisz-Mihály-u.

30. szám alatt.

csakis a védjeggyel.

Legnagyobb választék kongresszövetekben.

Hölgyek, akik szép kézimunkát venni akarnak, győződjenek meg arról, hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra, asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Copony-féle ház.)

Szülő szálloda

→ Medgyes. ←

Ajánljuk ujonnan berendezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanácssház pincékben kaphatók a legjobb és legtisztább erdélyi borok.

Friss villásreggeliről mindig gondoskodva van.

Ó V Á S

A kitűnő minőségük miatt általánosan ismert és kedvelt

AIDA ÉS BLUE-STAR

szivarkapapirokat a konkurencia utánozza. Kérjük bevásárlásnál a valódi fajtákra ügyelni és silány utánzatokat visszautasítani.

(1841)

A román iskola-Eforia

FÜRDŐINTÉZETÉBEN

a t. c. közönség rendelkezésére állanak,

1. évi junius hó 1-től kezdve:

Hideg-fürdők a szabadban levő medencékben, tiszta városi forrásvízzel mesterségesen 20° C-ra melegítve.

Úszni tudóknak egy **nagy, úszni nem tudóknak** egy **kisebb medence**, külön a **férfiaknak** és külön a **nőknek**, áll rendelkezésre. Az **úszó-medencét** használhatják **naponta: urak reggel 5—8 és d. e. 11—este 7 óráig; nők d. e. 8—11 óráig.**

ÁRAK:

Egy fürdő felnőtteknek ruhával	40 fillér.
" " " ruha nélkül	30 "
" " gyermekeknek ruhával	30 "
" " " ruha nélkül	20 "

Bérletek mérsékelt áron. Úsz tanításért külön 5 kor. fizetendő.

1762

Szám 112—909

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy az alolirott iskolai gondnokság körülbelül 350 öl búkkfát vásárol attól, aki a legelőnyösebb feltételeket ajánlja.

Az ajánlatok f. évijulius hó 22-ig ezen iskolai gondnoksághoz nyújtandók be.

Brassó, 1909, július hó 6-án.

A brassói gör. kel. román központi iskolák gondnoksága.

Szám: 32—1909.

Hirdetmény!

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a helybeli zálogház helyiségeiben f. hó 11. 12. és 13-án eszközrendő tisztító- és festői munkálatok miatt a nevezett hivatalban a felekkel való közlekedés 12-én (hétfőn) és 13-án (kedden) szünetel.

Brassó, 1909. július 8.

(1848)

Brassó város zálogháza.

Laptulajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.

Sétatéri Bellevue-Kioszk.

A sétatéri „Bellevue-Kioszk”-ban

reggeli kávé, vajjal. . . 30 fillér.

egy színházi vacsora . 1 K. 50 "

Ugyanitt hetenkint többször katonazene-hangverseny este 8 órától 11 óráig, belépti-díj nélkül.

Ezen hangversenyek külön falragaszok által adatnak a közönség tudtára.

(1754)

VENUS

Mosó, tisztító és ágytolltisztító intézet Brassó, Kapu-u. 57.

A legújabb gépekkel felszerelve mos és vasal női és férfifehérműt a legolcsóbb árak mellett gyorsan a legszebb kivitelben.

Mindennemű fehérműn kívül (ingek, gallérok és mangetták stb.) házi-, szállodai és vendéglői fehérműveket is elvállal és még télen is

24 óra

alatt szállít.

Csipkefüggönyök különösen nagy óvatossággal kezeltetnek, valamint mosó ruhák és blousok is ujja változtatnak, a mire a közönség figyelmét különösen felhívjuk.

Árjegyzékkel a következő felvételi helyek szolgálnak:

Központ és iroda: Kapu-utca 57.

Rom. Templom-utca 34 sz. Lorenz Gáspár urnál.

Vasut-utca 54 sz. Szabó Lajos urnál.

Porond 5 sz. Navrea Iuon urnál.

(1822)

NAGY JÓZSEF

KŐFARAGÓ MESTER,
SIRKŐ- és BUTORMÁRVÁNY GYÁRA
BRASSÓ, Kút-u. 50.

Telefon szám: 305.

Telefon szám: 305.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve — a legújabb gépekkel **széreltem fel.**

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épület munkákat a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok **gránit-, syenit-, labrador-, márvány-, mész- és homokkőből készített**

síremlékeket.

Rajz- és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal foganatosítok.

Ügynök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ezáltal is pár % megtakarítás éressék el.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF
kőfaragó mester.